

“การปรับเปลี่ยนแนวทางการพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่ผ่านการอนุมัติหรือการให้ความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา”

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา

1. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

1.1 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาการอุดมศึกษาของชาติและแผนพัฒนาของกระทรวงศึกษาธิการในการผลิตบัณฑิตที่ส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างก้าวกระโดด และการกำหนดงบประมาณส่งเสริมการศึกษาที่ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักสำคัญในการกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศ

1.2 ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กำกับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการหลักสูตรและจัดให้มีการแสดงผลดังนี้

1) หลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง เมื่อได้รับอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลหลักสูตรเข้าสู่ระบบ CHECO ภายใน 7 วัน

2) สกอ. เป็นผู้พิจารณาและตรวจสอบรายการข้อมูลหลักสูตรดังกล่าวให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และแจ้งผลการพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรดังกล่าวผ่านระบบ CHECO ภายใน 15 วันนับตั้งแต่ได้รับข้อมูลของแต่ละหลักสูตร

3) ระบบจะแสดงผลการพิจารณาหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน ดังนี้

- หากหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องตามเกณฑ์ต่างๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดจะแสดงผลว่า **“หลักสูตรสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง”**
- หากหลักสูตรดังกล่าวไม่สอดคล้องตามเกณฑ์ต่างๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดจะแสดงผลว่า **“หลักสูตรไม่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง”** และไม่แนะนำให้ผู้เรียนเข้าศึกษา แต่ไม่ห้ามหากประสงค์จะเข้าศึกษาต่อ และเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ชะลอการรับนักศึกษาทันที รวมทั้งนำหลักสูตรดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงแก้ไขผ่านระบบคลินิกหลักสูตร

1.4 สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตร เป็นเวลาหนึ่งปี การศึกษาเป็นต้นไป สกอ. จะพิจารณาผลการดำเนินการจัดการเรียนของแต่ละหลักสูตรจากรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร (SAR) และเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชน ดังนี้

1) กรณีหลักสูตรใหม่ ถ้าหลักสูตรมีผลการประเมินตนเองระดับหลักสูตร ตามองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน “ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย กกอ.” มีผลการประเมิน **“ผ่าน”** สกอ. แจ้งสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อให้การรับรองคุณวุฒิการศึกษาและการกำหนดอัตราเงินเดือน พร้อมเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชน

2) กรณีหลักสูตรปรับปรุง ถ้าหลักสูตรมีผลการประเมินตนเองระดับหลักสูตร ตามองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน “ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย กกอ.” มีผลการประเมิน “ผ่าน” 2 ปี ติดต่อกัน สกอ. แจ้งสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อให้การรับรองคุณวุฒิการศึกษาและการกำหนดอัตราเงินเดือน พร้อมเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชน

3) หลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง ถ้าหลักสูตรมีผลการประเมินตนเองระดับหลักสูตรตามองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน “ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย กกอ.” มีผลการประเมิน “ไม่ผ่าน” ในปีการศึกษาล่าสุด สกอ. จะเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชนผ่านทางเว็บไซต์ และไม่แนะนำให้ผู้เรียนเข้าศึกษาในหลักสูตร แจ้งสภาสถาบันให้ปรับปรุงโดยเร่งด่วน พร้อมประกาศว่าหากปีการศึกษาถัดไปหลักสูตรดังกล่าวยังมีผลการประเมิน **ไม่ผ่าน** จะแจ้งสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.ค.ศ. ให้ยกเลิกการรับรองคุณวุฒิการศึกษาและการกำหนดอัตราเงินเดือน

4) หลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง ถ้าหลักสูตรมีผลการประเมินตนเองระดับหลักสูตรตามองค์ประกอบที่ 1 “ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย กกอ. มีผลการประเมิน **“ไม่ผ่าน”** 2 ปี ติดต่อกัน สกอ. จะประกาศต่อสาธารณชนว่า หลักสูตรดังกล่าว **ไม่** เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ ไม่แจ้งสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อให้การรับรองคุณวุฒิการศึกษาและการกำหนดอัตราเงินเดือน หรือแจ้งให้ยกเลิกการรับรองคุณวุฒิการศึกษาและการกำหนดอัตราเงินเดือน ในกรณีที่ได้ให้การรับรองไปแล้ว

1.5 สกอ. จะเผยแพร่ข้อมูลหลักสูตรรวมทั้งผลการดำเนินการหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาและการคุ้มครองผู้บริโภค

2. สภาสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา

2.1 สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเป้าหมายคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาบัณฑิต ทั้งด้านสมรรถนะในการประกอบอาชีพและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

2.2 สภาสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและมีกลไกในการเปิดรับนักศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพและความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา

2.3 สภาสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีกลไกในการกำกับจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด รวมทั้งสภาวิชาชีพ (ถ้ามี) และมีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2.4 สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสนใจและใส่ใจในการสร้างและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2.5 สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องมีกลไกในการพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนใน 3 องค์ประกอบ คือ

1) องค์ความรู้ : ในศาสตร์สาขาวิชาและการเรียนการสอน
2) สมรรถนะ : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ค่านิยม : คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ และการพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง อารังไว้ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพ

2.6 หลักสูตรทุกหลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบหรือการอนุมัติจากสภาสถาบันก่อน และสภาสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่ให้ความเห็นชอบหรือให้การอนุมัติหลักสูตรย้อนหลัง

2.7 สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดทำแผนและกลไกในการเปิดรับนักศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพและความพร้อมในทุก ๆ ด้านของสถาบันฯ

2.8 สถาบันอุดมศึกษาจัดทำข้อมูลหลักสูตรที่ผ่านการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติจากสภาสถาบันแล้วเข้าสู่ระบบสารสนเทศเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) ภายใน 7 วัน ดังมีรายการที่ต้องนำเข้างานนี้

- ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชา รวมทั้งชื่อวิชาเอก (ถ้ามี)
- มติสภาสถาบันสถาบันอุดมศึกษา มติสภาวิชาชีพ (ถ้ามี)
- โครงสร้างหลักสูตร
- จำนวนการรับนักศึกษา สถานที่จัดการเรียนการสอน
- ผลการเรียนรู้ (LOs)
- คุณวุฒิ คุณสมบัติ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร
- คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา
- เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

2.9 จัดทำระบบสารสนเทศหลักสูตรทุกหลักสูตร เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้สนใจทั่วไปสามารถสืบค้นข้อมูลหลักสูตรเบื้องต้น แต่ควรนำเสนอในประเด็นที่ควรรู้จักก่อนการตัดสินใจเข้าศึกษาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง

2.10 สถาบันอุดมศึกษาต้องแสวงหาสิ่งที่ทำให้คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบันสามารถพัฒนาได้ทัดเทียมและเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติได้

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีภาระหน้าที่ ดังนี้

3.1 ต้องศึกษาค้นคว้า หาความรู้ และสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามความต้องการของประเทศ

3.2 บริหาร วางแผน ควบคุมคุณภาพ และติดตามประเมินผลหลักสูตร เพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

3.3 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความสามารถและสมรรถนะของผู้เรียนได้ในรูปแบบที่เหมาะสมและหลากหลาย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่เสนอไว้ในเล่มหลักสูตร (มคอ.2)

3.4 พัฒนาสมรรถนะของตนเองและการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ (Competences) ด้านทักษะสังคมและชีวิต (Social and Life Balance) มีความสามารถที่เป็นสากล (Globally Talented) มีความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Mindset) และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Socially Engaged)

4. นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป

ควรให้ความสนใจ ศึกษาและตรวจสอบข้อมูลหลักสูตรที่ต้องการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน อาทิ รายชื่อหลักสูตร รายละเอียดที่จำเป็นและสำคัญของหลักสูตรนั้น ๆ เช่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร การรับรองจากสภาวิชาชีพ จากระบบสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาที่สนใจ และระบบสารสนเทศของ สกอ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนการตัดสินใจเข้าศึกษา